

Усть-Орда

Усть-Ордын Бурядай автономито округ 1937 оной сентябриин 26-да байгуулагдаһан юм. Эрхүүгэй областиин бүридэлдэ ороһон Усть-Ордын автономито округто Алайрай, Баяндайн, Боохоной, Оһын, Нүхэдэй, Эхирэд-Булгадай аймагууд ороно. Зургаан аймаг 22,4 мянган дүрбэлжэн километр талмай эзэлнэ.

Оһын, Идын, Худайн урасхал, зүүн-хойноһоо Манзурка, Куленга голнууд округой баруун талаар урладаг Ангара мүрэн руу шудхан ороно. Балаганскын ой модоной нэлэнхы дайда округой эгээл ехэ хуби газар болоно. Алайрай аймагай Алятын нуур олон зондо мэдээжэ. Загаһаар баян энэ нуур тэндэ ажаһуугшадай омогорхол юм.

Округой миллион шахуу гектар газарта нарһан, шэнэнэн, хуша гэхэ мэтэ модод ургадаг.

Статистикын согсолгоор округто 143,5 мянган хүн ажаһууна. Усть-Ордын округ – олон үндэнэ яһатанай округ. Дала гаран яһатанай түлөөлэгшэд баруун бурядай тала хизарта эбтэй эетэй ажаһуудаг. Буряад, ород, украин, татар болон белорус үндэнэ яһатан ээм мүрөө ниилүүлэн, хамтынгаа ажал амжалтатайгаар, соёлойнгоо гуламтые абьяастайгаар дэгжээн хүгжөөжэ байдаг юм.

Хүдөө ажахы – округой экономикын гол шэглэлэй һалбари юм. Жэл бүри тойрогой хүдөө ажахы адууһа мал, шубуу үсхэбэрилнэ: һү, мяха, таряа, ноһо ехээр тушаадаг байна.

Округ 26 промышленна предприятиитай. Нүхэдэй гипс малтадаг уурхай, Нүхэдэй ба Эхирэд-Булгадай шулуун-нүүрһэнэй уурхайнууд эгээл томо промышленна предприятинууд болоно. Оһын аймагай “Приморский” гэнэн бүлгэм округой ой модоной промышленна ажахынуудай дунда эгээл мэдээжэ

юм. Нүхэдэй гипс малгадаг уурхай Сибирийн ба Алас-Дурна зүгэй дэбисхэртэ цемент ба шулуугаар барилгын материалнуудыг үйлэдбэрилгын түүхэй эдэй ори гансахан бааза болоно.

Округой тала дайдаар аяншалга хүгжөөхэ талаар хэмжээнүүд бээлүүлэгдэжэ байнхай.



